

PIETŲ AMERIKOS

LIETUVIŠS

REDAKCIJOS IR ADMINISTRACIJOS ADRESAS

Largo Santa Ephigenia Nr.12 1° andar.
Laiškams: São Paulo; Caixa Postal 3902.

JORNAL LITHUANO

Leidžia: LIETUVIŲ LITERATŲ GRUPE
Atsakomasis redaktorius LIUDAS VALIUKAS
Redaktoriaus pavaduotojas BRONIUS JODELIS

II METAI

São Paulo, 1929 m. VASARIO mėn. 24 diena (sekmadienis)

8 (58) Nr.

Prenumeratos kaina: Brazilijoje ir kitose P. Amerikos valstybėse metams 16\$000; pusmečiui 8\$000; 3 mėn. 4\$000. Lietuvoje ir kitose šalyse: metams 3 doleriai; pusmečiui 1 doler. 50 cent; 3 mėn. 75 cent. Prenumeratos pinigai galimi siųsti įvertintais laiškais. (Com valor) Atskiro numerio kaina 300 reisų

KLAIDU ATITAIŠYMAS

«P.A.L.» 7 nr. po Dr. Basanavičiaus atvaizdu parašyta „mirė 1928 m. vasario 16 d.“ turi būti „mirė 1927 m. vasario mėn. 16 d.“

RIMTU DARBU AKYVAIZDOJ

São Paulo miesto lietuvių kolonija kaip didžiausia visoje Brazilijoje, kur yra susispietę beveik visos lietuvių inteligentiškos pajėgos, pradeda rimtai rūpintis savo ateitimi. Pakrikes lietuvių visuomeninis gyvenimas sparčiais žingsniais pradeda eiti pirmyn ir tvarkytis. Yra viltingas, kad ta dar jaunutė, tik kas susitvėrusi lietuvių grupė pasivadins „Lietuvių Klubu“ kur susispietę, galima sakyti, dauguma inteligentinių pajėgų, kad ir dar nepasižymėjusių Brazilijoje savo visuomeniniu darbu, bet už tai ir neprisidėjusių prie taip skandalingo susmukimo lietuvių vardo Brazilijoje,—sudarys tą branduolį apie kurį galės spjėstis vis naujos ir naujos pajėgos. Tokiu būdu, laikui bėgant ta organizacija galės tapti centru visu lietuvių Brazilijoje.

Lietuvių Klubas, kaip vienintelė Brazilijoje nepartinė organizacija, kur įvairiu pažiuuru ir išjūtkinimu asmens galės sudaryti bendrą lietuvių šeimą, su tikslu jungti dar taip silpnutes musu pajėgas, kad tuo budugalima būtų, ne tik atitaisyti bendrai lietuvių vardą, bet ir stengtis sujungtomis pajėgomis, visokiais budais, padėti musu tautiečiams isikurti naujajam musu tėvynėj Brazilijoje. Kad tas viskas nėra vien tik svajonė, bet ilgainiui gali tapti tikrenybė — ganėtinai prirodo dabartinė klubo Valdyba atliktais taip trumpu laiku savo darbais. Kad tie darbai dar nėra įviešai paskelbti ir tas nesigirjama iš anksto apie tai, kas manoma daryti—duoda rimta pagrinda manyti, kad Lietuvių Klubo nariai rimtai žiuri in savo užduoti ir, kad jiems nerūpi asmeninė garbė užimant pirmesne vadovaujama vieta. bet rūpi vien tik organizacijos garbe, vien tik siekimas užsibrėžto tikslo.

Tas malonus įspudis išneštas iš susikinkimo, kuomet buvo nartata steigti lietuvių klubas yra

brangus ir neužmirštinas kur nariai sudarė bendrą jaunikia ir sugyvenama bureli žmonių pasiryžusių sulyg savo išgales dirbti ta bendra ir naudinga visai musu kolonijai darba —. Todel pasiskyrstimas pareigu nesudarė jokių sunkumu, nes nė vienas nesiveržė į pirmas vietas nė nuo uždedamu jam pareigu be rimtu priežastiu neatsisakė. Todel tie nariai kurie sutiko įeiti į lietuvių klubo valdyba, žinojo kokiu atsakomybė, jie neša prieš visa klubą kaip toks ir taip pat žinojo koks sunkus darbas juos laukia. Bet žinojo ir tai kad visi klubo nariai bus jiems tvirta parama visuose ju darbuose. Todel klubo valdyba turėdama nuo visuotino steigimo susirinkimo įgaliojima steigti ivairias sekcijas, kurios po priežiuros klubo valdybos galės autonominiai dirbti savo srityje apart jau isteigtu sekciju, neužmiršo ir taip opaus klausymo, kaip kad yra informaciju gavimo klausymas, kad tuo budu galima butu patarnauti, ne tik Brazilijoje esantiems lietuviams, bet ir tiems kurie dar tik rengiasi važiuoti i Brazilija — duodant naudingus patarimus pasemtus iš prityrusiu vienuolikos nariu žinovu atskirose gyvenimo srityse tokiu budu, kad ta komisija galėtu apimti visa Brazilijos gyvenima ir suteikti norinčiam, kiek galint pilnesni vaizda apie rupimus jam klausimus.

Kadangi, šioj jaunikioj organizacijoj nepasireiškė, nariu tarpe asmenu, kurie savo ypatingus reikalus negalėtu atskirti nuo bendru visuomenės reikalu, tai ateitij Lietuvių Klubu yra neabejotina.

F. Cemarka.

TAUTIETI SKUBEKI!

Dar ne vėlu isigyti geromis salygomis nuosava žemės sklypą su namu geroje sveikoje pramonės São Paulo miesto dalyje tèn kur jau yra apsigyvenusių keli šimtai Lietuvos piliečių. Avenida Paes de Barros 9. IVANAUSKAS M. Mooca greta rusu aptiekos ir Praça da Se 34 tlf. 3863. sala 12.

Lietuva ir pasaulis.

Tamprus bendradarbiavimas taip Lietuvos valstybės ir lietuvių kolonijoj išievybėse—yra būtina reikalingas lietuvių tautos gerovei. Taip lygiai išieviu kolonijos ivairiose pasaulio kampuose išmėtytos turi palaikyti savo tarpe artimus bendradarbiavimo ryšius. Tik tada lietuviškoji dvasia kaip moralė taip ir materjalė isirituliuos i galinga lietuvių tautos vienybę.

Palaikimui artimesniu ryšiu tarp viso pasaulio lietuviu galima lietuvišku laikraščiu pagelba.

Žinoma pasiekti tai sunku, kad kiekvienas išievybėje gyvenantis lietuvis galėtu skaityti viso pasaulio lietuviškus laikraščius. Bet čia galima daug kas pasiekti kiek lengvesniu ir praktiškesniu budu.

Butu labai pageidautina kad kiekvienas lietuviškas laikraštis, turėtu galimybę pasikeistj su visais kitais pasaulyje lietuviškais

dienraščiais bei savaitraščiais ir tuo budu butu daug lengviau bendram lietuviu klausime orjentuotis, ir savo skaitytojams patiekti platesniu ir įvairesniu žiniu apie lietuviu gyvenima iš viso pasaulio.

Apart to reikėtu pradėti planinga propogandą kad skaitytojaj lietuviškaja spauda palaikytu, ja remtu tobulintu — ja įdomautusi.

Reikalinga ryšio kurio iki šiol nėra. Lietuviu artimesniam bendradarbiavime — musu atetis Kas idomaujasi gyvenimu tolimos naujos lietuviu kolonijos Brazilijoje te užsiprenumeruoja šį laikraštį, daug ras idomiu žinių; kas Brazilijos lietuviams norėtu suteikti savu žinučių teisiunčia mums ju truksta — kas norėtu «P. A. L.» gauti mainais — prašome prisiusti tik antraša siuntinėsimė.

«P. A. L.» iš savo pusės prašo ir bus labai dėkingas visiems prie artimesnio bendradarbiavimo prisidėjusiems.

«Pietu Amerikos Lietuvių» kaipo seniausio ir papuliariškiausio laikraščio antrašas. Brasil São Paulo Caixa postal 3902 «P. A. L.» Redakcija

Nuo SLOGOS išsivaduos, jei vartosi BALSAMO ST. HELENA. Patepes 2 — 3 kartus nosi BALSAMO ST. HELENA pajusi tuojaus palengvėjima.

ŽINIOS APIE BRAZILIJA.

Ispanijoje Andaluzijos mišesne parodos metu Brazilijos mokslo vyras Joaquim da Silva Rocha paskelbė idomu rašini kiek Brazilija apturėjo imigrantu nuo 1857 iki 1925 m. Per kalbamą laikstarpį Brazilijon atvažavo iik iš Europos (daugiausia iš Pirenėjos pusiausalia) 4 milijonai žmonių.

PRANEŠIMAS.

Lietuvju visuomenės žiniai pranešame, kad «P.A.L.» pavieniais numeriais galima pirkti:

1) «P.A.L.» Redakcijoje Largo Santa Ephigenia Nr. 12. gale São Bento tilto,

2) Mokoje p. Padolskio vaisinėje Av. Paes de Barros 11,

3) Luz stotyje kioske pas laikraščiu pardavėja.

4) Ties nauja Sorocabanos stotimi kontoroje „Immigrante“

5) Sekmadieniais ir šiaia švenčadieniais prie Luz sodno pas lietuvi laikraščiu pardavėja.

PADĖKA.

São Paulo Lietuvių Klubo Valdyba reiškia padėką ponui Feliksui Cemarkai už padovano-tas organizuojamam Klubui paveikslėlius—vaizdelius.

S. P. L. K. Valdyba.

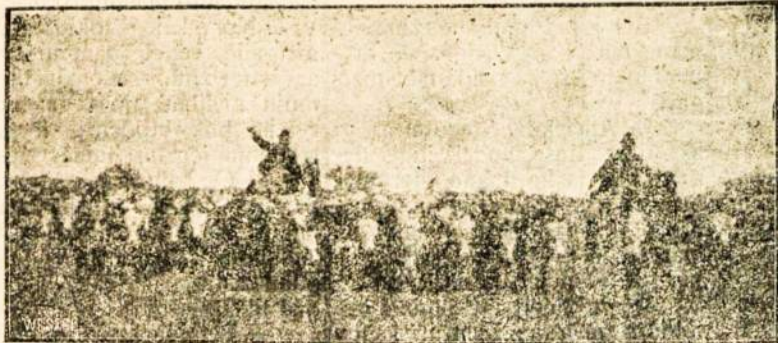
KARAS SSSR KAIME.

Valstiečiu kovos priemonės.

Sovietu laikraštis «Ekonomičeskaja Žizn» nurodo, kad prieš komunistinė nuotaika kaime pasiekusi aukščiausio laipsnio. Valstiečiai, nepasitenkindami pasyviu pasipriešinimu pradeda aktyviai veikti. Valstiečiai priešinasi ir Sovietu duonos paruošimo kompanijai ir žemės ukio mokėsnui rinkimui.

Valstiečiai naudoja ivairiausių kovos su Sovietu valdžios metodus. Jie agituoja prieš „kolchozus“ t. y. prieš kolektyvius žemės ukius, neduoda kolektyviams ukiams žemės, baugina norinčius dirbti kolektyviame uky. Bave atsitikimu, kai valstiečiai išvydavo atvykusius arti žemę kolektyvaus ukio narfus ir agronomus.

Valstiečiai veda energingą agitacija, kad nieks nemokėtu mokėsnu valdžiai. Be taikiu kovos priemoniu valstiečiai naudoja terora—žudymus ir padegimuu

Pirkliai užpirke gyvulius varosi šimtus kilometrų iki gel. stoties

M. Zoščenko.

„Chamiškumas“

Man, tai yra, pačiam asmeniui, neteko būti užsieniuose, todėl jums tiksliai negaliu apibūdinti kas ten darosi.

Bet štai, ne visai taip senai mano prietelius kartu ir geradarius grįžo iš užsienio ir šitą originalaus papasakojo.

Svarbiausia, sako, ten kapitalizmas, tiesiog, žmogui peilis po kaklu. Be pinigų, tiesiog galima sakyti, nei kveptelt neduoda. Pinigai pirmoje vietoje. Prunktelėjus—trauk iš kišenės pinigėlių.

Šiuo laiku, musu krašte taip pat yra tankiai reikalaujami pinigėliai. Galime drusiai sakyti, nusispioves kur nors — traukia pinigų iš kišenės. Bet vis tik pas mus rodosi lyg būtų tuo atžvilgin lengviau.

Pavyzdžiui, pas mus tokiu „mata bišiu“ galima visai neduoti ir nieko įpatingo neatitiks. Na, oficiantas pakraipys savo snukį, arba padaužys kėde, šiek tiek paburnos — sėdėjo koks tai velnias... Ir baigta.

O ten pas juos užsieniuose pavyzdžiui, jei vadinamųjų „mata bišiu“ neduoti — gali įstikėti didelis nemalonumas. Žinoma, man neteko būti užsieniuose todėl aš nežinau. Bet štai mano draugui ir prieteliui buvo tas atsitikas. Jis buvo Italijoje. Norėjo išvysti Maksima Gorky. Nepasiekė. Toliau jo nervos neleidė ir turėjo grįžti atgal.

O priežastimi, buvo užtai nelemti „mata bišiai“

Nežinau, ar mano draugo buvo silpnos kišenės, ar jo ištikinimas šlubavo ir neleidė, bet tik žinau kad jis „mata bišius“ niekam neduodavo, nei smuklėje, nei restorane, jokioje valgykloje — vienu žodžiu niekam.

Jis mane, pradėk kad toks gudrus, visjems dalyti „mata bišius“ — tikrai teks be kelnėlių grįžti namo.

Ten tarnautoju perkūniškai yra daug. Pas mus, daleiskime prie durų sėdi vienas šveicorius ir nei vieno nekludė. Jis skaito laikraštį — jis negali net pastebėti. O ten, vienos duris, kokia trisdešimt žmonių atidaro. Na gerbiamašis ir pabandyk apda-

lyti juos «mata bišiais»! Mano draugas ir prietelius niekam neduodavo.

Jis atvažiavo vienam viešbutin. Ji gauja patenkinančiai sutiko. Mandagiai. Jam iešant tik nuo gatvės kepurės kilnojasi.

Tokiame malonume jis pavyveno 4 dienas išvažiavo į kita miesta. «Mata bišiu» žinoma nedavė Tai iš principo.

Nuvažiavo į kita miesta. Susitojo viešbuti. Žiuri — ir kraipo galva nei šis nei tas. Kepuriu nieks nenusiima. Kalba visai sausai. Nedraugiškai. Tamai lyg rambus jaučiasi vos pasisuka. Nieko skubiai nepadauoda.

Mano draugas galvoja: tai «chamiškas viešbutis». Imsiu ir persikraustysiu į kita.

Persikraustė į kita viešbuti. Žiuri — visai blogai. Vos tik žandu nedaužo. Lagaminus tranko Patarnavimas blogas. Į skambučius njeks nepasirodo.

Cia ilgiau kaip dvi dieni gyventi negalėjo, ir draugas smarkaus pykčio pagautas persikėlė net į kita miesta.

Kitame mieste, viešbučio šveicorius vos durimis neprispaudė — bet pasisekė kaip tai šonu pasiduoti į šalį. Na, ir buta jam davė netoli 00 greta virtuvės. Be to visoki valkatos prie jo duru taip balsiai kojomis daužėsi, kad mano draugas susirgo nervu išskrikimo liga. Ir taip neprivažiaves Maksimo Gorky — grįžo namo, savo gimtinėn.

Ir tik prieš pat išvažiavimą pripuolamai susitiko buvusi savo mokyklos drauga, kuriam nupa sakėjo vjms nemalonumus.

Mokyklos draugas ir sako: — Visai suprantama, matomai blogai dalinai «mata bišius» ir todėl jie turbūt tau, ant tavo lagaminu, minusus žymėjo. Jie visuomet daro tyrai pažymi kur duoda — plusus, kurie pasielgia «chamiškai» — minus.

Sugrįžes draugas namo, tikrianybėje dešnejame lagamino šono rado keturius brukšnelius. Nutrynes šiuos brukšnelius — minusus grįžo atgal savo gimtinėn.

Vertė
Neries Meteoras

São Paulo miesto sklypininku klausimu.

Pažvelgus į São Paulo miesto planus mes matome begaliniai didelį miestą, kurio užimamas plotas siekia (sulig Julio Streicherio plano) netoli 1000 kv kilometru. Vienas kraštas miesto nuo kito, išilgai, tiesią liniją yra suvirš 30 kilometru.

São Paulo miestas su savo apie vienu milijonu gyventojų, to visa plotą apgyvendinti, nė dabar, nė bėgyje keliu dešimtu metu—nesugebės.

Ištikruju gi, yra maža dalelė to, kas parodyta ant plėno apgyventa. Visa kita, išskyrus kelius vedančius į buvusius São Paulo artimiausius miestelius, kaip kad: São Caetano, Penha, Lapa, S-to Amaro ir kitus — yra tik dykumos, daugumoje dar be prastu gatviu. Tai gali paršitiktinti kiekvienas, kurie tuomi indomaujasi.

Ta didžiulį miesto planą pagimdė ivairiu biznierių noras lengvai pasipelnyti žemės spekuliacija. Ta žemės spekuliacija yra išsivysčiusi pokariniu laiku paskutiniame dešimtmety, kuomet São Paulo miesto gyventojų skaičius dvigubai padidėjo. Tokiu budu ir miesto rybos turėjo žymiai padidėti. Toks staugimo miesto didėjimas, davė progą, gerai pasipelnyti vjsiems žemės savininkams, kurie tikėdamiesi, kad ir ateityje panašiai bus, viens už kito, ir naujus žemės plotus užpirko. Tokiu budu žemės kaiaa, taip ne normaliai padidėjo, kad niekur, visame pasaulyje nėra tokios brangios žemės, sulyginamai toje pačioje zonoje, kaip kad São Paulo priemėsčiuose. Pavyzdžiui vienas alkeris padalytas į lotus žemės, apie 15 kilometru atsiu-me nuo centro, ten kur Lietu- vos pempės vaikus galėtu perėti—kainuoja apie milijoną mil-reisu. Už tuos pinigus šalia São Paulo miesto galima nupirkti keleta fazendu. Arba už kaina vieno loto galima nupirkti, šiek tiek toliau nuo miesto centro, bet prie daug geresnio susisiekimo su centru—kelis alkerius, nesulyginamai daug geresnės žemės, kuri gali tikti, ne vien tik pasistatymui bazužės, bet ir tinkan-

čios eksplotavimui — užvedant ivairias ukio šakas. Tokiu budu nemetant tarnystės, ar šiaip darbo mieste, su pagalba kitu šeimos nariu, galima turėti, iš tos žemės tiek pelno, kad ne tik tuo pelnu, butu galimybium išsimokėti už ta žeme, bet ir likty dar pagerinimui savo gyvenimo. Todel, ar užsimoka, darbinjnkui žmogui, už savo kravinu prakaitu uždirbtus pinigus susivilioti ir prieti, neva arčiau prie miesto centro, toki mažiuliuka bet taip brangu sklypeli žemės kuris apsoliučiai jokios naudos negali duoti? Žinoma kad ne... Nes, kiekvieno darbininko darbas yra nepastovus. Šiandien jis dirba viename miesto gale Tokiu budu ar gali jis kiekviena diena kelti per visa miesta, apie 30 kilometru į darba? Jeigus kuris ir ištesetu kurį laiką, tai galu gale vistfek turėtu viska mesti ir kraustytis ten, kur dirba. Todel drasiai galima tvirtinti kad daugelis darbininkų pirkes sklypeli žemės išsimokėjimui. kuris pats iš savu pirkėjui negali duoti, nežiurint kokioje vietoje ta žemė butu—iki galui išsimokėti nedateses. Tokiu budu, iš anksto galima spreiti, kad tokio žmogaus sutauptų pinigai turizų ti Jeigu kas tam netiki,— tai gali pasiteirauti pas tuos, kurie panašiai jau yra nukentėje.

Pavzdžiuij paimkime, kad Villa Alpina, kuri yra gerai žinoma lietuviu tarpe, iš to didelio skaičiaus lietuviu pirkusiu Villos Alpinos lotus žemės, kur tapo sukišta ne tik paskutiniai pinigai, bet ir darbas pravedant gatves—kas galu gale pasidarė? Visko nustoje, suvarge, pusalka niai skubiai turėjo bėgti i fazendas, paliekant, ne tik žeme, bet nekurie ir namus. Tas pats bunair su kitomis vietomis. Klaimas tik ksdai... Nes nėra darbininkui žmogui kas veikti. Kas stipriai galėtu prisiršti, prie tos žemės. Raminti save vien tik tuo kad gyvenant savo bazužėlėj, nereiks mokėti nuomos—yra tik tai miražas. Nes tolimas kelias į darba, nepatogus susisiekimas ir kiti, ne tik padaugina išlaidas, bet ir labai nuvargina žmogū tuo sumažina jo darbštuma.

Todel daug protįngiau yra susilaikyti nuo tu pirkimu, kur idėtas kapjtaias negali duoti jo-

kios naudos. Vien tiktai tikėtis tuomi, kad ta žemė gali, kada nors pabrangti — yra be prasmės. Nes užgriebtos žemės u miesto rybas jokiu budu negali buti apgyventos. Todel galima tikėtis kad ji žymiai turės atpigi Jeigu pusė visos Brazilijos gyventoju suvažioutu i São Paūlo ir kiekvienas pasistatytu sau namu, tai tik tuomet šios miesto rybos galėtu buti apgyventos ir tuo budu žemė galėtu pabrangti.

Mes dar ir nežinom, ka lemia musu rytojus šiame ivairiu galimybium turtingam krašte. Kada nors musu gyvenimas Brazilijoje isis tikresnes vėzes. Amžinai neliksim tokiais kokiais dabar esame. Kada nors susitvarkisime ir atrasisme tikra kelia i laime. Tuomet tai bereikalingai neišmėtyti o sutauptyti pinigai, laojai ir labai bus reikalingi.

Jeigu šis klausymas savo laiku butu buves pajudiatas spaudoje, tai kiek pinigų, butu like musu kišeniuj,

Bet kas kaltas, kad mes ligi šiam laikui dar nesugebėjome rasti bendros platformos, kad neajkvojus savo laiko tušties asmeniniams ginčams. Rodos čia Brazilijoje, varžytis mums nėra ko. Visiems užteks to gero. Tik reikia nepavydėti kitiems, tai tuomet vieton galvojimo, kaip i kito ratus ikišti lazda, kad sutrugdyti darba — bus laiko pasirupinti apie save.

F. Cemarka

Traukiniu katastrofa TIES PANEVĖŽIU.

Nepersėnai, keleiviu ir prekiu traukinys važiuodamas iš Radviliškio į Panevėžį, artį pirmo iešmo nuviverė nuo bėgiu, Nuvirto du antros kiasės vagonai ir 8 prekiu vagonai. Žmoniu auku nėra. Važiavusiam dr. Rudžiui suduže stiklai sužeidė ranką.

Katastrofos priežastis dar nežinoma. Ivykio vieton išvyko specialė susisiekimo ministerijos komisija.

Tautietai, pats skaityk ir kitus raginki skaityti seniausi Brazilijoje savitraštį «PIETU AMERIKOS LIETUVI»

Vikt. Kropas

Nepasisekimas.

I

Birželis mėnuo.

Aiški pajurio vasaros naktis nusileido ant žemės atrodė lig vėlyvas prietėmis, lig ankstyvas rytas?

Sodne vieno iš vasarnamių Palangos miesto, tarp dviejų krumu tik-ka, pražidėjusių bezdu ir keletą menkučių berželių atsargiai apeidama dar netekusias gėliu, bet apibadytas žabelias, klumbas, braido insimylėjusi porėlė.

Jis — gražus leitenantas, su didelėmis viltimis ant tolimesnios kariškos karjeros, ji—biški nuvytusi, bet vis dar graži mergaitė, sutinkanti šiame vasarnamy jau dešimtą vasara su maža viltimi išeiti už vyro ir tuomi atsikratyti nuo kasdieniniu bėrniu savo griežtos motinos, norinčios, kaip greičiausia tapti uošve.

Aplink čiułbo lakštingalės, o kur tai netoli koks tai linksmas jaunikaitis tampo armonika, tur but norėdamas patraukti jos

melodfniais garsais kaimynine kambarine ar virėja.

Visiems atėjo laikas mylėti, išskiriant, žinoma, katinu, kurie dar kovos mėnesy sudainavo savo gulbės dainą.

— Ir taip, Vladeli, Jus išvažiuojate i pulka?—liudnai klausė savo kavalierių šiek tiek apvytu si, bet vis dar graži mergaitė.

— Ka daryti Staputel — kraipo pečius, — tarnyba!

— Bet jus man rašysite?

— Žinoma! Kol kas, kad jus nenuobodžiautumėt, aš pristatysiu jums savo drauga — studenta Mikuckį. Iis labai linksmas vyrukas ir privers jus, užmiršti jusu tikrą numylėtini...

Na, tai daleiskime...

Ciulbėjimas lakštingalu padengė lepintas kalbas isimylėjusių, armonikos garsai darosi vis balsesni: matomai, kad ir kambarinė dengia stala, ar virėja nesuspėja paduoti vakariene.

Ant visos Palangos ištiesė savo sparnus išbliskęs, buk tai apipiltas pieno išrugomis, pajurio dangus!.

II

Liepos mėnuo.

Tamsi naktis viešpatauja ant

Palangos miesto.

Mėnulis dar nepatekėjo, ir viskas paskendo tamsumoj, tarp kurios mirgo menkučiai žiburėai, apšviečiantieji tik patis save, bet ne gatve.

Steputė braido savo sodnely tarp krumu jau pražydėjusių lazdu ir menkučiu berželiu, bet su jaja jau nespiudantis sunus Marso, o studentas — matematika, suspėjes, kaip matyt, pasidaryti pavaduotoju savo išvykusio į palka draugo.

Kas — gi iš to? Jog, ir studentai turi teisės vestil Viena tik neramino vargše Stepute, kad jos naujas išriuktasis gavo kokias — tai pamokas provincijoje ir privalo važiuoti ryt i naujaja vieta.

Bet jus, Petreli, neužmiršite mane taip, kaip Vladelis? — drebančiu balsu ji paklausė mergaitė.

— Atleiskite Steputel ar gi aš... nors, tjesa, liudėti jums nepriseis ir, lajke mano neramybės, prie jūsu bus mano pusbrolis — gimnazistas septyntos klasės... jis — jau ne vaikas, ir jus galite su juo pasirodyti...

Vargšė mergaitė liudnai nuleidžia galva; pas vartus kaimynio vasarnamio vėl girdeitis armonikos garsai, bet, matomai,

šią kart linksmas vyriukas ne vienas, o su juo sykiu sėdi jo širdies valdovė, nes muzika jo tankiai nutilsta... matomai bučkiams.

III

Rugpiutis mėnuo.

Kai — kur ant medžių jau matosi geltonas lapas, bet tai vargu pastebėti tamsia rugpiučio nakčia, netekusia net mėnulio švjesos.

Ant terasos vasarnamio iš kurios vakar nakčia vietiniai vaggys pavogė visą drapa, sėdi musu sena pažistama Steputė, o su jaja negražus spoguotae gimnazistas, pavaduotojas studento matematiko.

„Nors, kas gi tokio“ galvoja mergaitė, senei pametusi vieti ant sugrįžimo savo dvieju pirmuju mylimu: „jog nešendiena ryt jis bus studentu ir tada... studentai jog turi teisės vestis?“

— Oi, kaip man gaila, Steputė, kad aš privalau palikti. Jus už šios prakeiktos pataisos iš lotinu kalbos! — sako, gimnazistas, ir balse jio gir-disi tikros ašaros.

— Bet jus atvaziuosite šventadieniais, Jurgeli? — klausia jo mergaitė.

— Butinai! Jei turėsite ka nors skųbaus perduoti man, tai kreipkitės pas mano broli; jis nors ir penktoj klasėj, bet aš su juo visai atviras ir jus jam drusiai galite patikėti!.

O iš tolo plaukia kieno tai girta daina, ir girdisi vėjo švilpesys.

Matomai, kad kur nors nevisai gerai, bet kas apie tai dviems mylinčioms širdims, laikinai skyriamos pataisu iš lotinu kalbos?

IV

Šaltas rugsėjis. Medžiai jau pusiau nuogi ir atrodo kai jauni paukšteliai, nuo kuriu nupėšiotos plunksnos Ore lįja lietys, ir Steputės tėvai nutarė šiomis dienomis grįžti Kaunan, pati gi Stepute, nekrepdama domės i velyva laiką, sėdi pas save kambaryje ir skaito laiška;

Brangi Steputel!

Jus nepatikėsite, kokia jus begaliniai malonu ispudį padarēt ir kaip aš kankinuos, kai nematau Jusu nors viena diena.

Jeigu aš dabar tik penktoje klasėje, tai dar nereikia, kad man nebutu prieinamas meilės

LABAI SVARBU!

SKAITYK VISA SU ATIDŽIAI!

Lietuviai! Žemdirbiai!

Rimtai pagalvokite apie savo ateitį!

Jūsų ateitis mieste lįdnu. Turto čia nesukrausite ir savo senatvės bei vaiku ateities neaprupinsite. Brazilijos ateitis—žemės ukis, ypač kavos ukis. Jau šiandien didžiausi Brazilijos turtuoliai yra ukininkai, kurie verčiasi kava. Taigi ko jus dar laukiate, kodėl nesimate pelningiausio ir geriausio verslo?

Tiesa, lig šiol jums buvo tat sunku padaryti. Jus neturėjote pradžiai reikalingu pinigų, nors ukis būtų buvęs jums duodamas ir išsimokėjimo sąlygomis. Dabar jums atsirado geriausia proga pasidaryti turtingais, aprupinti savo ir savo vaiku ateitį, nes tarpininkaujant mūsų istaigai jus galite insigyti tinkamiausios kavos ukiui žemes

BE PINIGU!

Mes jums nurodysime didžiausius, netoli gelžkelio linijos ir tinkamiausius kavos ir kitu kultūriniu augalu ukiui žemes sklypus, kuriuos mums tarpininkaujant galėsite insigyti pradėdami mokėti tik ketvirtu metu derliaus dalimi Tokiu lengvu sąlygu, dar niekas jums nedavė. Šimtai jūsu tautiečių jau ten kuria sau šviesią ateitį, tai ko jus dar laukiate. Laikas—pinigai,—sako amerikoniai, Skubėkite ir jus dar šiandien užėiti in mūsų istaigą, o mes be jokiu prievolių iš jūsu pusės, visiškai dykai suteikime jums kuo smulkiausių žinių, kaip tat kuo geriausiai padaryti.

Be to atminkite, jog:

Mes parduodame pigiausiomis kainomis laivakortes greičiausiais ir geriausiais laivais i visas pasaulio šalis.

Mes perkame iš kolonistu aukščiausiomis kainomis visus žemes ukio produktus; taip pat aprupiname kolo istus visomis žemes ukia reikmenimis ir padargais kuo geriausiomis ir prieinamiausiomis sąlygomis.

Mes turime pakankamai pinigų ir juos skoliname lengviausiomis sąlygomis įkeičiant žemes ukį ar kitą nekilnojama turta.

Mūsų sąžiningi ir prityre specialistai visada gali jums padėti žodžių ir darbų, todėl bet ka naujo pradėdami visados užėikite pas mus pasiteirauti. Visados atminkite, jog be gero patarimo savo reikaluose daug nuostoliu turėts. Gave mūsų patarimą patys isitikinsite, jog mes visų geriausiai jums patarėm ir tai darėm išimtinai saugodami tik jūsu reikalus.

NEPAMIRŠK MUSU IR BĖDOJE. Jei kas jums nuskriaudė ir jus nebegalite apginti savo teisiu, tai kreipkitės ir gi pas mus. Musu prityre advokatai visados sugebės apginti jūsu teises ir teisėtumą. Ištyrimus tose bylose, kur nereikia teismo sprendimo, darome dykai.

Visados, kai imsitės bet ka naujo daryti, užėikite pas mus pasiteirauti, o mes jums duosime geriausiu patarimų ir nurodymu, kaip visa tat kuo geriausiai padaryti.

Immigração e Colonisação Cia Ltda.

São Paulo, Largo S-ta Ephigenia, 12, sob.
TELEPHONE 4-1027.

Laiškams adresas: CAIXA POSTAL 3902.

jausmas! Nejaugi jus negalite palaukti to laiko, kada aš baigsiu kursą, ar pasieksiu aštuoniolika metu amžiaus? Iki paskutinio, juk laukti teliko dveji meteliai, ir tada mes galėsime susirišti amžinuoju ryšiu. Aš išėisiu iš gimnazijos ir tapsiu profesionaliniu dviratininku ar atletu, o tai šiais laikais, duoda pilnai aprupinta duonos... Būkite gi mano, pasakykite: taip!

Jūsų Alpkas.

— Dieve! kas gi tai tokio? Jau berniukai pradeda prašyti mano širdies ir rankos ir matomai, ir-gi su tikslu tiktai pasišalinti toliau nurodžius svarbia priežastį! — sušuko Steputė. Ir karčios ašaros teka per jos veida, o kieme girdisi vėjo kauptimas sielvartingai drauge su Stepute niuniuojantis liudėsio meliodija.

GARSUS VAISTAI APDOVANTI NOTI GARBES IR AUKSO MEDALIAIS PERNAMBUKO PARODOJE.

Žinomi lietuviams «Balsamo Santa HELENA» vaistai, kaipo išdava Br. zilijos pramonės daugelio žymiu gydytoju rekomenduojant, ir turint daugybę dekingumo laiškų, Pernambuko parodoje apdovonoti medaliais kaipo nepakeičiama radikali gydymosi priemonė. Turime žinių kad šiuos vaistus įvertinant turėta tukstančiai pasveikimo pavyzdžių, ir iš ju tik kai kuriuos paduodame.

Tulas asmuo 17 metu sirgo reumatizmu, ir pasinaudojus Balsamo S-TA HELENA pasveiko.

Matininkas, buvo atsišaukęs nuo darbo del reumatizmo kančiu—besigydydamas BALSAMO S-TA HELENA pasveiko.

Vienai mokytojui 5 metai skaudėjo ausis—ir tik su pagalba balsamo Santa Helena pasveiko.

Ypatingi vaistai vis daugiau ir daugiau plečiasi—dabartiniu laiku jie gaunami kiekvienoje Brazilijos vaistinėje. ST.—

RED. ATSAKYMAI.

Viktorui Kropui.
Rašinėlius gavome, talpinsime. Ačiū, rašykite daugiau.

H. Vagneriui.
Tamstos rankraštį talpinsime atkarpoje, Ačiū.

A. Sakatauskui.
Zinutes gauname, kiek vieta leidžia talpine. Rašinėkite dažniau.

SKUBIAI

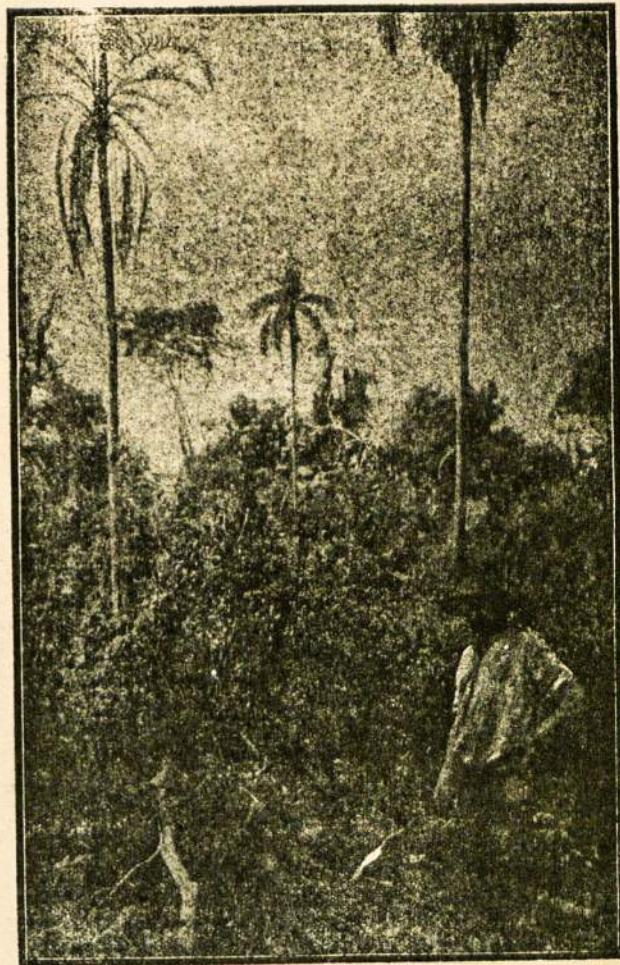
Prašome atsilankyti i musu kontora Petra Baranauska Largo S-ta Epigenia 12 nr. 1 — andar Imigração e Colonisação Cia LTDA.

Kolonisto ateitis Brazilijoj - žemes ukis, o žemes ukio — kava.

Kavos „u gas“ — grūdus nešas medelis yra kiles iš Rytinės Afrikos ir jo praitis Brazilijos dirvoj palyginti dar nesena. Tačiau nežiurint nedidelės praities, vis tik gyvenimo praktika parodė labai ryškiai, jog tam „aukso“ medeliui Brazilijoj dirva yra kuo tinkamiausia, nes čia pagaminta kava jau patenkina ne tik vietini jos suvartojima, bet ir du trečdaliu jos suvartojimo Žiemiu Amerikos Jungtinėse Valstybėse ir žymia dali Europoj. Kavos pardavimo rinka, atseit ir jos vartotoju skaičius tolydžio didėja, o jos produkcija toli gražu dar nepatenkinta didėjančios rinkos. Tat rodo kuoryškiausiai plačiuose gyventoju sluoksniuose naudojimas ivairiu kavos surogatu (pamėgdžiojimu, padirbimu). Kas sekė ir seka kavos rinkos judėjima, tam pirštu prikišamai aišku, jog kavos kainos pastovumas ir net kilmas yra garantuotas ilgiausiam laikui.

Kavos medelio kulturos Brazilijos dirvoj pasirodo našios visose vietose, ncrs jos daugiausia yra išplytusios São Paulo valstybėj, kurioj, tiesa sakant, ir kolonizacija eina sėkmingiausiai. Jeigu imsime šios valstybės turtuolius, tai pamatysime jog didžiausias ju skaičius yra kavos plantacijų savininkai. Iš to matyti, jog ir verslas kavos ukiu yra pelningiausias. Turint galvoj Brazilijos amžiną „vasara“ t. y. kad čia nėra visa sudėdančios žiemos, savaime iškyla ir žemes ukio lengvumas. Cia ukininkas neturi baimes del blogmečio, nors ir pasitaiko didesnės giedros ar lietus.

Galite paklausti, kodėl čia kolonistui reikia žemes ukio tvertis

Kolonistas rengias dirvą kavos ukiui.

Juk Brazilijos pramonė (fabrikai) plečiasi ir gali plėstis, nes jos nepatenkina vietinio suvartojimo?

Tiesa, pramonė plečiasi ir dar plėsis, bet jos plėtimosi ribos aprėžtos. Imkime tik milžiniška Žiemiu Amerikos, Anglijos ir Vokietijos pramonė, kuri jau patenkina viso pasaulio rinką, ri nebeturi kur savo išdirbiniu dėti. Taj rodo ir milžiniškų fabrikų stovėjimas ir didelis bedarbiu skaičius tuose kraštuose. Tu kraštu, prekės užverstu ir Brazilijos rinką, o vietiniai fabrikai negalėdami su tuo kovoti turėtu sustoti dirbe. Tat laikinai jiems padeda aukšti įvežamieji muitai, Bet Brazilijos fabrikai dirba ir plečiasi tik laikinai. Kai patenkins vietos rinką, jie turės sustoti plestis, o tada atpigs prekės, vadinas, ir darbininko ir fabrikanto uždarbības sumažės.

Tiek kavos, tiek kitu šiltuose kraštuose augančiu augalu nei Žiemiu Amerika nei Europa nepasigamins, o jų vartojimas kils su tu kraštu kultūrėjimu ir gyventoju priauglium.

Yra dar ir kita aplinkybė, kuri verste verčia ateivi in Brazilija stvrtis žemes ukio. Retas ateivis gali atsivežti, ypač iš Lietuvos, tiek pinigų ir patyrimo, kad galėtu čia imtis pramonės O žemes ukis del netiršto Brazilijos apgyvenimo yra lengviausiai, pigiausiai ir be riziko pradėti. Atseit, kolonistui, ir lengviausiai, ir patogiausiai, ir pelningiausiai imtis Brazilijoj tik žemes ukio.

Praktikos sumetimais, visu geriausia čia verstis tokia ukio tvarka, kokia daugiausia verčiasi kiti apylinkės ukininkai, t. y.

visa žemė apšodinti vienu kuriuo augalu, o tik nedideliame kampely palikti „lietuviška“ tvarka: viso ko po truputi tik savo reikalams. Tokia ukio tvarka patogiausia ir pelningiausia tiek dirbimo, tiek produkto pardavimo atžvilgiu. Dabar imkim dar ta aplinkybę, kad daugelis žemės ukio produkto sunku dėl gedimo ilgesnį laiką išlaikyti ir ju kainos rinkoj neturi tokio pasovumo, kaip kavos. Ir todėl jau kava turi dideliu pirmenybiu.

Cia pravartu paminėti bent kelias žodžiais ir skaitmenimis parodyti kiek atseina žemės paruošimas kavai kavos sodinimas priežiūra ir koks pelnas. Skaitmenis imami vidutiniški.

Viename alkeire (apytikriai 2 ir pusė hektaro) paprastai sodinama 2000 kavos medelių, kuriu vidutiniško ar truputi žemiau vidutiniško derliaus gaunama 200 arobu (arobas 15 kilogr.) kavos grudu. Kavos grudu arobas urminėj vietos rinkoj kainuoja 27 — 28 milreisi. Aplamai imant išeina, kad kavos alkeiras per vienerius metus duoda skaitant aroba po 27 m. X 200 — 5400.

Kolonistui — ateiviui prieinamiausi išgyti žemės, kuri dar «nekultūrinta», nedirbta. Tai dažniausia bus miškai. Tačiau dėl to nereikėtų nusiminti. Pirmąsčio miško alkiera vietinis darbininkas iškerta per 22 dienas. Sakysime, musu ateivis neprates to darbo bet per 30 dienu vis jau padarys. Pridėkime dar 1 darbo diena alkerio nuėginimui, tada turėsime vieno darbininko 31 darbo diena. Vietinis darbininkas padaro per dieną 600 duobelių kavai sodinti. Sakysime, musu žmogus to padaro tik 300, vadinasi, alkeriui (2000 duobelių) reikės 7 dienu; iš viso miškui sunaikinti ir kavai pasodinti viename alkeire, išeina 38 vieno darbininko darbo dienos. Tolimesnis kavos auginimas, kaip jai ravėjimas, priežiūra, kaupimas jau nebe reikalingi tokios tvirtos jėgos: ta darba gali lengvai padirbti vai kai ir moterys.

Imant šeima bent iš triju darbininku, išeina, jog ji vienam alkeriui paversti iš pirmąsčio miško į kavos lauką turėtų sunaudoti vidutiniškai 13 dienu.

Praktika parodė, kad triju darbininku šeima per tam tikrą vieneriu metu laikotarpį lengvai gali iš pirmąsčio miško padaryti 3 — 4 alkerius kavos lauko.

Anksčiau minėjau, kad alkeiras arba 2000 medeliu duoda vidutiniškai 5400 milr. pajamu per metus, tuo budu 3 alkeirai duotų 16.200 milr.; na įmkim apskrita cifra 15000 milr. Reikia daleisti, jog kitais metais ta šeima taipat pasodins dar tris alkerius, — fazendose darbšti šeima apdirba 10 — 12000 tukstančiu medeliu per metus todėl reikia manyti, jog rimtas ukininkas savo žemėj stengsis nemažiau padaryti, — tada jau antru metu uždarbis butu apskaitai imant apie 30.000 milreisu.

Didesnės šeimos, žinoma, galės daugiau pasodinti.

Kadangi kavos auginimas yra valstybės globoj, tai kiekvienam 2 metu kavos medeliui galima gauti hipotekine paskola valstybės banke po milr, nuo medelio išsimokėtinai per 15 metu su 9 metiniais procentais.

Penkeriu metu medelius parduodant lengva gauti po 10 milreisu už medeli ir dar atskirai už žeme nuo alkeiro.

Tuo budu suglaudus viską, kas čia pasakyta ir aplamai imant kas man lig šiol žinoma apie žemės ukį Brazilijoje, nenorom prieinu išvados, jog kavos ukis yra vienas iš pelningiausių kurioje galima kavos auginimas. Jeigu jo žemėj nors pusėtinai kava augs, jis jau gali buti tikras ne tik žmoniškai gyvenusias, bet greitu laiku sukrausias tiek turto, kurio per toki laiką negalėtu sukrauti jokioj kitoj «amerikoj» nors ten jam ir geriau siai sektus.

Cia aš tik norėjau trumpais bruožais nupiešti žemės ukio ypač kavos ukio perspektyvas ir esama padėti Brazilijoje. Kita me smulkesniame rašiny aprašysiu kokia dirva ir koks žemės paviršius formos geriausiai tinka kavai, o taip pat kokios kavos rūšis ir kaip geriau sodinti, anginti rinkti ir laikyti.

Mano paties giliausiu išitikinimu kolonisto imigranto ateitis Brazilijoje tikrai žemės ukis, o tame ukyje kava.

Kibirkštis.

?...?

Redaguojant «P. A. L.» p. J. Ruškui 7 laikr. n-ry buvo parašyta taip:

„Policija su ūpo paukšteli.“

Jau kuris laikas gyveno Sao Paulo mieste rua Silva Pinto 96 Nr. Jonas Kiršpyla su žmona; šis tipas nedirbo jokio darbo ir užsiimnėjo žmonių apgavdinėjimu, ypatingai jis gaudydavo atvykusius iš fazendu lietuvius, žadėdamas jiems darbus suteikti, į kitas šalis išvežti ir t. t. Tokiomis savo „gudrybėmis“ jis yra apgavęs labai daug žmonių Keletui išvyliojo gan nemažas sumas pinigų. Visa eilė nukentėjusių kreipėsi «P.A.L.» redakcijon pagalbos. Pasirodo kad šis paukšteli turėjo keleta bendrininku. Vienas iš ju vokieys Max Mahler dirba mezgimo dirbtuvėj rua Gosmães 30. Kiršpylai padedavo apgavdinėti žmones lošdamas fabrikanto ro-

le. Teko patirti kad Jonas Kiršpyla neseniausiai nuvykęs su vienu lietuviu policijon kokius tai dokumentus padaryti, tapo tuoju suimtas ir patubdytas šaltojon.

Girdėti kad toks pat likimas laukia ir jo bendrininkus. Šiandien tas pats «paukšteli» Jonas Kiršpyla tarnauja įstaigoje «Internacional» t. y, ten kur ir p. J. Ruškis.

Tokiu budu p. Ruškui tapus «paukšteliu» «bendrininku». — «P. A. L.» skaitytojai savime daro išvada apie p. Ruškio garbę ir jo objektingumą.

Iš to skaitytojai įvertins p. Ruškio labiau negu «savotiškas» lietuviu tarpe veikima.

Domas.

Tautietė, pats skaityk ir kitus ragink skaityti seniausi Brazilioj savaitraštį

«PIETU AMERIKOS LIETUVI»

Zinios is Lietuvos

Padėtis Lietuvoje.

PASIKALBEJIMAS SU MINISTERIU PIRMININKU.
(Iš «Liet. Žinjos»)

— Paskutinių laiku—prađė jo Min. Pirm. p. Voldemares, — tarptautinės politikos plotmėje pasireiškė du klausimai, kurie labiau interesuoja Europos rytu valstybes. Pirmas—platesnės reikšmės—tai

Maskvos Nauju Metu dovana

— Pasiulymas Lietuvai ir Lenkijai igyvendinti Kellogo pakta anksčiau, negu ji ratifikuos 14 pasirašiusiu valstybiu.

Antras—tai vadinamojo darbo susivienijimo konferencijos, kurioj dalyvavo Zaleskis ir Bartelis.

Tie klausimai ne vienodos reikšmės, bet jie glaudžiai susiję.

Maskvos pasiulymas, — toliau tesia prof. Voldemaras, — sudaro žymu įvyki Europos rytu politikoj, o gal ir tarptautinėje, nes kai kas dėl jo labai susirupino ir net susierzino. Klausimas aiškus ir diskusiju nereikalingas, nes Kellogo paktas nepakeičiamas: kas nori prisideda, kas nenori—ne.

Lenkija davė neaišku atsakyma. Be to, Lietuvos atžvilgiu pareiškė—atsidurianti keblioj padėty, nes neturinti diplomatinii santikiu,

Kas aimėta?

— Gauta aiškumo politinėj situacijoj. Lenkija pabrėžė, kad ji neatsisako militariniu tikslu, kad ji gali griebtis ir ginklo.

Kas dėl Pabaltijo, tai čia lenkija nori buti militaristiniu gegemonu, nes karo neatsisako.

Ar Lietuvoj susidarė palankumas Lenkijai?

Zaleskis taip tvirtina, bet ne viena Lietuvos partija simpatiju Lenkijai nepareiškė, nė viena partija susitarti su Lenkija nereikalauja.

— Kuo pamatuojamas Lietuvos pasiulymas Latvijai ir Estijai?

— Mustu polika Pabaltijo atžvilgiu aiški, — atsako p. Voldemaras. Čia išeina iš Pabaltijo bloko sąvokos.

Jau nuo 1920 m. (Helsinkio konf.) Lietuva yra tos nuomonės, kad Pabaltijo valstybėms užsieni politikos klausimais reikia eiti išvien, Ekonominėj srity taipgi norima eiti daugiau nei lygybės principas; čia Pabaltijo santykiuose priimta Pabaltijo klauzulė. Tokiu budu, šis Lietuvos pasiulymas išplaukia iš ypatingos politinės situacijos Pabaltėj Šaukti tuo reikalu konferencija nėra objekto.

Prekybos sutartys.

Toliau Min. Pirm. atsakė į klausima apie prekybos sutartį su Vokietija, kuria reichstagas tikimaėi netrukus ratifikuos ir apie prek. sut. su Latvija.

Prieš N. Metus Lietuva pasiuntė Latvijai laikinos sutarties projekta siuldama didžiausiu palankumo priucipa. Pabaltės klauzulė čia negali buti igyvendinta, nes Latvijai tektu atsakyti tuo santykiu su Lenkija. Netrukus Liet. vyriausybė pasiulysiati Lenkijai prekū pasikeitimo projekta. Derybu su Lenkija nebusia.

Vidaus politika.

Pasiteiravus kai kam iš spaudos atstovu apie paskutinius partiju suvažiavimus p. Voldemaras atsakė kad suvažiavimai buvo vieši ir kiekvienas kas įdomaujasi, gali turėti dėl ju savo nuomone. Kai dėl suvažiavimu rezoliuciju, tai vyriausybė, negavusi oficiališkai, negali ju svarstyti. Jokių pasiulymu taip pat ne-

16 vasario atgarsiai.

Lietuvos Nepriklausomybės šventės dienoje 16 vasario São Paulo dienraštis «Folha da manha ir da Noite» rytinėje ir vakarinėje laidoje idėjo ilgokus straipsnius papuoštus A. Smetonos ir Prof. Voldemaro atvaizdais pažymint 16 vasario dienos reikšme lietuviu Tautai.

Tarp kitko palietė lietuviu kolonijos Brazilioj reikalus, kai kurias Lietuvos istorines ir geografines datas, dabartini Lietuvos progresą, išeiavybės klausimą ir k.

Charakteringa, kad telpančiose laiks nuo laiko Brazilijos spaudoje apie lietuvius rašiniuo se kaip visuomet taip ir dabar pareiškiamas nusistebėjimas, kad taip nemaža lietuviu kolonija Brazilioje iki šiol neturi savo vyriausybės atstovo—konsulo.

N.

«LIETUVOS ŽINIOS» APIE BRAZILIJOS LIETUVIUS

19 «L. Ž.» n - ry iš š. m. Sausio m. 23 d. beveik ištiesai perspauzdinti iš «P. A. L.» 45 numerio kun. Kiviliaus kelionės ispuodžiai.

Ilgoko straipsnio antrašte pavadinta «Ne toks velnias bausis kaip jį piešia — lietuvių tikisi Brazilioje gerą išsistiprinti.

J U O K A I.

Kreditorius atvyko.

— Jus šandieną jau tryliktas atvykusis pas mane gauti pinigų

— Reiškia aš nieko negausiu?

— Nusiraminkite: tie dvylika ir gi nič nieko negavo.

Prieš fotografija.

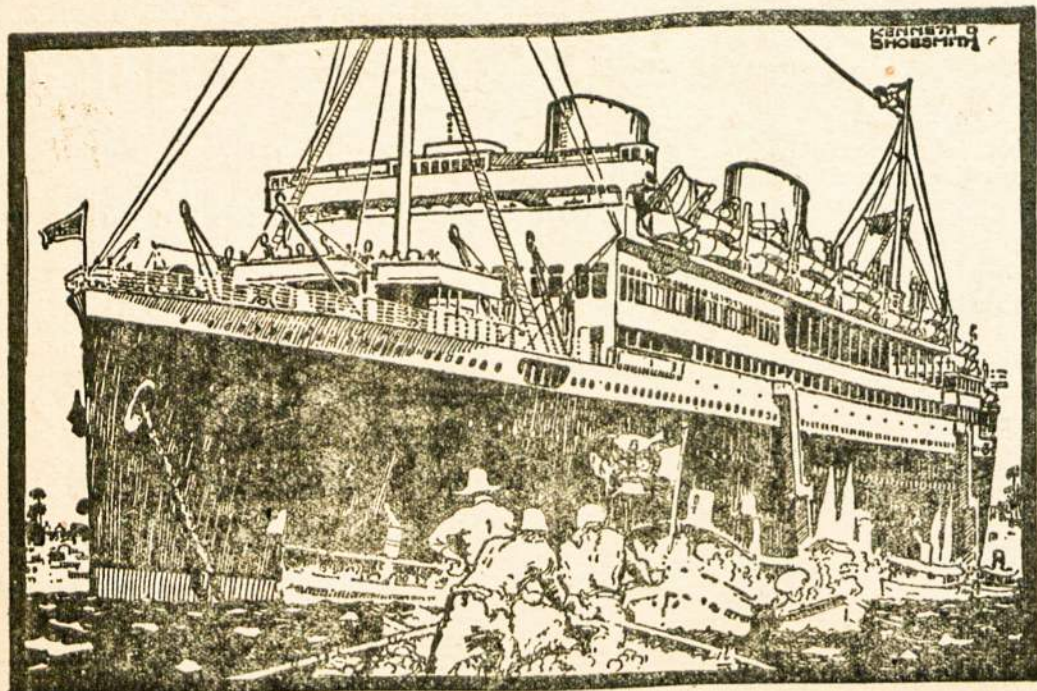
— Kaip puiki šį moteris! Tjesiog gyval!

— Tik ir stėnga kad ji prakalbėtu!

— Ne, ne, tuomet visas puikumas pranyks!

Brazilijos provincijos vaizdas: Gyvuliai suvartyti į gardus pardavimui.

22.000 tonu talpos ASTURIAS—ALCANTARA 32.000 tonų talpos

ROYAL MAIL LINE Mail Real Ingleza

Patogiausias vaziavimas tarp

K A U N O

ir kitų Europos kraštų. Taip pat ir

B R A Z I L I J A

Laivakostes savo giminėms pirkite tik linija

Royal Mail

3-a klasė moderniausias
inrengimas.

Informacijos teikia:

PRAÇA PATRIARCHA, 4-B
SÃO PAULO

NORDDEUTSCHER LLOYD BREMEN

NUOLATINIS KELEIVINIS SUSISIEKIMAS

Iš Europos su Brazilija ir La Plata dideliais, švariais ir greitais garlaiviais

Sierra Cordoba, Sierra Morena, Sierra Ventana

su visais patogumais I klase, luksus kabinos ir grazios, švarios III klases kameros. Taipgi geri keleiviniai garlaiviai:

Madrid — Wesser — Werra

aprūpinti gerai irengta antra klase ir trečiosios klases kameros.

Atliekama keliones uzsakymai iš čia.

Sąlygos suzinoti atstovybeje

Zerrenner, Bülow & Cia. Ltda.

SÃO PAULO, Rua S. Bento 61, Caixa 93. Telef. 2-1040 ir 2-1042.

SANTOS, Rua do Comercio, 53 - 55 Caixa 1. Telef. 17.

Dantų Gydytojas

DOGOBERTO
NOGUEIRO DA
FONSECA

Plombuoja dantis i 24 v.
garentuoja 10 met.
Specialistas dantu trauki
priem nuo 8 v. r. — 8 v. v.

SÃO PAULO
Rua da Mooca. 439-A

ADVOKATAS

Dokumentu išrupinimas pi-
niginiai ieškiniai, teismu
bylos, darbo sužeistu kom-
pesacijų išieškojimas ir vi-
si kiti advokaturos darbai
atliekami advokato
Dr. CARLOS MONTEIRO
BRIJOLLA
S. Paulo, Rua Direita 7.
2 aukšt. salė 23.
Nuo 10 iki 11 ir 14 — 17 val.
(22)

BALSAMO STA HELENA
Reikalaukite visose vaistinėse

HAMBURG AMERIKA LINIA

NUOLATINIS GREITAISIAIS GARLAIVIAIS SUSISIEKIMAS TARP EUROPOS IR
PIETU AMERIKOS

Ant visų sios linijos garlaivių erdvus ir moderniškias irengimas!

Specialūs laivai tarpnumerinių klasių.

Specialūs laivai III klases.

GENERAL BELGRANO
GENERAL MITRE
GENERAL OSORIO (statyboje)

BAYERN
BADEN
WURTEMBERG

Iš Brazilijos pasazai (laivokartes) i Europos visas šalis. Duodama pašaukimai (Samados)
iš visų Europos šalių i Brazilija. Greičiausias pervezimas keleivių iš Lietuvos per nuosavą
agentūra, Hamburg—Amerika linija KAUNE, Laisves Aleja 46. Prieš uzperkant laivokartes
pasiteiraukite pss mus del salvgų.

Generaline agentūra Brazilijoj:

THEODOR WILLE & Co.

SÃO PAULO
Rua Libero Badaró 52.

SANTOS
Rua do Comercio 47.

RIO de JANEIRO
Avenida Rio Branco 79.

Banco Allemão Transatlantico

SÃO PAULO

Rua Alvares Penteado Nr. 40.

Centras: Voketijos uzjūrio Bankas — Berlyne.

Skyriai Brazilijoj: Rio de Janeiro, Santos, ir Curityboje.

Atlieka perlaidas i visas pasaulio šalis aukščiausiai
kursu ir geromis salygomis.

Indeliai ir depositai aukštais nuosimčiais.

Korespondentas Lietuvoj

LIETUVOS BANKAS, KAUNE

Stebuklingai

GERKLES IR ZIOCIU

SKUBIAI REIKALINGA DANTU SKAUDĖJIMA
geru murininku ir paprastu dar-
bininku prie namu statybos. Tikriausiai pašalina BALSAMA
Kreiptis pas p. Barota. Rua pamirkinti vatos gabaliuka už-
Claudino Pinto Nr. 8. arti Par-
que don Pedro, važiuojant i Braz patepti skaud. danties ir
smegenis.

VOKIŠKA VAISTINE
Pharmacia Allemã
atogiausioje vietoje kaip Brazo
aip ir Moocoje gyventojams.
Rua da Mooca 371.
sav. MAX HORNNUNG

tikrai pamatuotai ir tikriausia
irodyta BALSAMO ST. HELENA
visokiu skausmu gydymo jiega
Pavartojus Balsamo ST. EENA
per 10 minutu zmogus pajaucia
skausmu palengvejima.
BALSAMO ST. ELENA parduo-
damas visose viastinesse.

skausmus numalšinsi, jei 2—3
kart i diena plausi burną ir
gerkle Balsamo ST. HELENA
Plovimas atliekamas skiedinio
balsamo ipilant i litr
virinto vandens.

BRAGUS TAUTIEČIAI!

Kas ugdytų Jumyse Broliai-Užjuriečiai meilę ir prisirišimą prie gimtosios šalies Lietuvos? Kas nuolat palaikytų patriotizmą ir kurstytų katalikiškojo idealizmo ugnį? Tai dar prieš Didįjį Karą plačiai žinomas ir visu mylimas, didelis, paveiksluotas, grašavaitraštis «ŠALTINIS». Jis nori tarnauti visai katalikiškajai visuomenei. «Šaltinis» nori tapti dvasiniu tiltu, kuris jungtu visus Lietuvos sunęs su savo tautiečiais Amerikoje.

«Šaltinis» eina Marijampolėje (Lietuvoje) kas savaitę 20 didelių puslapių, ir kaštuoja metams Lietuvoje tik 8 litus, o Amerikoje 2 dolerius.

Jei dar nesi susipažinęs su «Šaltiniu», parašyk laišką šiuo adresu:

«Šaltinis» — Marijampolė — Lithuania

gausi vieną n-rį susipažinimui nemokamai, o susipažinęs daugiau su jūo nesiskirsi.

Su pagarba
«Šaltinio» Administracija

VIŠIEMS! VIŠIEMS!

PRANEŠIMAS.

«Pietų Amerikos Lietuvis» Redakcija ir Administracija nuo 1 d. Vasario š.m. persikėlė į naują bustinę LARGO SANTA EPHIGENIA Nr. 12. 1 aukštas. (kampas ruoš Conceição priešais S-ta Ephigenia bažnyčios prieš galo São Bento tilto. Įėjimas per duris kur yra didelė fotografijos imonė). Laiškus rasyti tuo pačiu antraštu Caixa Postal 3902.

«P. A. L.» Red. ir Adm.

PAIEŠKOJIMAS.

Kas žino, kur randasi Jonas Skuja 65 metų amžiaus prašom pranešti redakcijon.

VAISTINĖ PASSERINI

Provizoriaus

CARLOS PASSERINI

ir

MARIETTA SPERA PASSERINI

Leidžiamie adatas.

Rua Dr. Silva Pinto, 49 - Telephone 5-3584.
SÃO PAULO

Jau išėjo iš spaudos Brazilijos Lietuvių Darbininkų kalendorius

„SPINDULYS“

Sū Užsakimais kreiptis šiuo adresu: Pijus Degutis Rua Ribeiro da Ima Nr. 98. São Paulo.

BANCO GERMANICO

São Paulo

Rua Alvares Penteado 17.

kertė Rua da Quitanda

RIO DE JANEIRO

SANTOS

Rua da Alfandega Nr. 5.

Rua 15 de Novembro 164

Pašto. telgrafo perlaidos į Rusiją, Lietuva

Estija, ir Latvija.

KORESPONDENTAS LIETUVOJE

Lietuvos Komercijos Bankas Kaune

Fotografija Fortunato

Rua da Mooca, 468 (Mooca)

SÃO PAULO

Gamina didėias ir mažas fotografijas, taip pat daro ir spalvuotus portretus.

6 atvirutės — 7\$000. Darbas greitas ir švarus. Isitikinkitel

NEGINČIJAMA PRIEMONE PRATURTETI.

100:000\$000 bėgvje 5 metu.

Kiekviena darbšti šeimyna gali šita turta išgyti! Kaip? O taip! Nusiperkant sau kolonija neimokant už perkama žeme jokių rank pinigų bei kitu už ja mokesniu užsodinant žeme kava ir apmokant ja tik po ketveriū arba 5 metu priderančiu kavos derlium, benuošimėiu ir rupesčiu

Smulkesnes informacijas teikia veltui. Imigração e Colonisação Cia LTDA. Largo Sta Ephigenia Nr. 12 sob.

JAU IŠEJO IŠ SPAUDOS

Brazilijos lietuvių Kalendorius
„ŠVYIURYS“

Kalendorius didelio formato ir jo kaina tik 2\$000
Kalendorius sukrautas «Pietu Amerikos Lietuvis» Redakcijoje. Su užsakymais prisiunčiant pinigus adresuoti
BRONIUI JODELIUI
Largo Santa Ephigenia 12 I-and. São Paulo (Brasil)

Jau išėjo iš spaudos:

TIKYBOS PRADŽIAMOKSLIS
ir
GIESMINĖLIS

72 pusl. kaina 500 reistų.
Reikalauti pas kun. Jer. Valaitį
Matriz S. Antonio do Pary,
S. Paulo

Asilyginti galima ir pašto
markėmis

Gydytojas

D-r. ALMEIDA SALLES

Vizitas 5\$000
Vizitavimas namuose 20\$000

RUA SILVA PINTO Nr. 43-A

Priemimas: nuo 9,30 iki 11 ir
nuo 15 iki 16 val.

Nuolatinis gydymas ir zaizdu
tvarstymas sulig atskiro susita-

NAMU STATYMI SKLYPAI

parsiduoda už grinus pinigus ir mėnesiniais išsimokėjimais pradėdant nuo 40\$000 Villoje Armanda Paquery ir Freguezia d'O arti fabrikų rojono Lapa, 15 minučiu pėščiam iki didėliu dirbtuvių S. P. R. Vieta randasi arti mēsto, todėl garantuojama didelė ateitis ir nuošimėiu prjaugimas.

Teiraukitės įten pat pas p. Morauski arba mieste
Rua Direita Nr. 6. 3 aukštas. Salės 12 ir 12a pas
Dr ANDREA DO.

SKUBIAI REIKALINGAS
Isteigtam São Paulo lietuvių klubui
BUFETININKAS

duodama naudotis butas su visais patogumais, užtikrintas geras bufeto pelnas. Visos kitos salygos labai geros. Kreiptis kasdienu i Pietu Amerikos Lietuvis Redakcija, Praça Sta Ephigenija Nr. 12 S. P. L. Klubu Valdyba

XI metai

XI meta

Visi, kam tik rupi mustų kariuomenė ir krašto gynimas, skaito

„K A R I“

pigū, populiariu savaitini kariu laikrašti.

«KARY» yra daug paveiksu, apysaku, feljetonu, eilėrašėiu, ivaire nybiu ir t. t
Kie viename «KARIO» nr.yra linksmas skyrius «Kuprinės pabiros»

Prentumerata metams 8 lt. Užieniūose, be Vokietijos, Latvijos, Estijos, dvigu bai
Redaguoja kpt. Balčiūnas. Leidžia Karo Mokslo Valdyba.

Adresas: Kaunas, Nepriklausomybes aikštė „KARYS“

Pastodėzutė

Redakcijoj yra laiškai.

A. Kukučionis, P. Krušnauskas, Grigonis, K. Jablonskis, A. Jurčukonis, J. Jomantas, M. Lankaitis, K. Janulevičius, J. Jakštas, A. Stankevičius, P. Jurkonis, F. Jankauskui, K. Ginčauskui, V. Kirvaičiui, J. Kaškauskas, V. Kamarauskas, T. Gusov, P. Katasonof, K. Krogertas, V. Liesauskaitė, J. Jusevičius, J. Jankauskas, A. Jačirauskienė, J. Jastremskas, P. Kačiulis, K. Kasperavičienė, A. Kubilius, J. Stelmokas, J. Grabauska, M. Kazakauskas, P. Volinčius, J. Savickas, P. Vazgauskas, P. Skuja, K. Žemaitis, V. Vaitkevičius, K. Vaikevičius, Z. Skirgaila, Z. Cernauskienė, S. Citvaras, K. Bagdonas, J. Dambrauskas, J. Agurkis, J. Šjauliui, J. Bankieta, J. Adolskis, Z. Balševičaitė, L. Bratkauskui, O. Banionienei, J. Degutis, P. Alauniui, J. Miseckui, Z. Paskakulis, J. marmai, P. Pipinin, P. Meškotkaitė, M. Šemiotaitė, M. Meilutė, J. Prgėnui, P. Mackevičienė, O. Maciulskaitė, V. Pavilavičiui, Rekuui Petruui Petrėnui,

Skausmai

IR JU NUGALĖJIMO PRIEMONĖS

Kuomet skausmai atsiliepia į visą žmogaus nervu sistema ardo ir nustabdo normalųjį veikimą. Del tos priežasties žmogus ustoja upo, negali valgyti ir pagalius visai suserga. Žmonija su ligomis senai kovoja, bet vis delto neatsiekė. Bet štai išrandama stebuklingi vaistai BALSAMO STA HELENA, kuris laike 10 minučių numalšina bi kokius skausmus.

Šis atradimas yra ne kas kita, kai možiniu tyrinėjimo pasekmės. BALSAMO STA HELENA yra sustatytas remiantis mokslo daviniais ir recioualu veikimu pagristas. Tikresnis jų pavadinimas butu: išvadavimas, nuraminimi, pagijimas.

Vartojimas BALSAMO STA HELENA nieko nekenkia kitiems kuno organams. BALSAMO STA HELENA randasi kiekvienam name, o kur dar nėra turėtu buti BALSAMO STA HELENA gydo nuo reuotizmo, odos išbėrimo, kaulų, galvos ausu ir dantų skausmų, užgydo zaizdu ir stiprina nervus.

Labai svarbu!

**PATS SKAITYK, DUOK KITAM PA-
SKAITYTI, BET NENUMESKI**

LIETUVIAI!

JEIGU NORITE PIRKTI ŽEMES! JEI JUMS, JUSU GIMINĖMS AR PAŽISTAMIEMS REIKALINGA LAIVOKORTĖ! JEI NORITE PASISKOLINTI PINIGŲ IŠSIMOKĖTINAI ŽEMĖS UKIUI KOLONIJAS, UŽ KURIAS GALITE PRADĖTI MOKĖTI TIK KETVIRTU METU KAVOS DERLIUMI —

Visados užeikite pas mus pasiteirauti!

Mes rimtai ir sąžiningai patarnausime jūsu reikale, ir jus patys isitikinsite, jog tai darome geriausiaiomis sąlygomis, negu bet kas kitas.

1. Mes atstovaujame didžiausioms kolonizacijos įmonėms beveik visose Pietu Amerikos respublikose. Parduodame be jokių rankpinigių išsimokėtinai žemės ūkiui kolonijas, už kurias galite pradėti mokėti tik ketvirtu metu kavos derliumi.

2. Mes parūpiname laivakortes į visas pasaulio šalis pigiausiaiomis kainomis ir geriausiaiomis sąlygomis, geriausiaisiais ir greičiausiaisiais laivais.

3. Mes parduodame žemės sklypus su trobėsiomis ir be trobėsių geriausiose vietose ir jums tinkamiausiaiomis sąlygomis; taip pat pastatome trobėsius kuo praeinamiausiaiomis sąlygomis.

4. Mes turime pakankamai pinigų paskoloms ir geriausių technišku įėgų, kuriomis jums galime patarnauti kuo praeinamiausiaiomis sąlygomis.

5. Paę mus galite gauti geriausių ir naudingiausių žinių visais ateivių ir įvairių biznio šakų klausimais.

6. Mes aprūpiname kolonistus visomis reikmenėmis žemės ūky ir perkame iš kolonistų žemės ūkio produktus aukščiausiaiomis kainomis ir geriausiaiomis sąlygomis.

7. Mes turime geriausių advokatu, taigi jei reikėtu jums kur savo teises apginti kreipkitės tik pas mus. Ištyrimus tose bylose, kur nereikia teismo sprendimo, darome dyka i.

VISAIS ATVEJ AIS, KAI MANYSITE BET KA NAUJO PRADĖTI, KREIPKITĖS PAS MUS, O MES JUMSDYKAI IR BEJOKIU PRIEVOLI U IŠ JUSU PUŠES SUTEIKSIME VISAS REIKALINGAS ŽINI AS.

Mes norime kiekvienam, kaip galėdami, padėti žodžiu ir darbu. Syki turėje su mumis reikalo, jus patys isitinkinsite, jog viska darome visu pirma saugodami jūsu reikalus.

Imigração e Colonização Cia Ltda
São Paulo

Largo Santa Ephigenia Nr. 12. sob.

TELEFONAS: 4-1027.

:: :: ::

Adresas laiškams: CAIXA^oPOSTAL 3902.

ВАЖНО ВСЕМ

Ч и т а й т е и с о х р а н я й т е !

Желаете-ли Вы купить землю?

Нужны-ли Вам, Вашим родным или знакомым пассажи в Европу с визами или из Европы с шамадами?

Ищете-ли Вы денег под закладную земли или другого недвижимого имущества?

Нужен-ли Вам добросовестный совет или помощь?

Зайдите к нам, ибо у нас Вы удостоверитесь, что имете дело с добросовестными людьми и специалистами по этим вопросам, которые смогут Вам дать не только нужный и полезный совет, но и оказать помощь на выгоднейших для Вас-же условиях.

Вам должно быть известно, что:

1. Мы имеем представительство самых больших колониальных предприятий почти всех государств Ю. Ам. в том числе и штата Сан-Паула и можем Вам предложить земли первого качества без задаточных денег, начиная выплату с четвертого года урожая. Какія большие выгоды это сулит колонистам Вам разъяснить не приходится, ибо каждый из Вас хорошо знает, как тяжело платить за землю первые годы, когда за Ваш труд и вложенные последние деньги, земля еще не дает никакой прибыли. Сообщаем для Вашего сведения, что мы имеем в числе прочих и право продажи земель огромных русских колоний „Новая Бессарабия“ и „Кейшадас.“

2. Мы можем Вам продать пассажи по самым дешевым ценам и на выгоднейших условиях на самые лучшие пароходы первоклассных пароходных обществ во все страны света. Для БЕССАРАБЦЕВ будут Особые Льготные Условия.

3. Вы можете у нас купить участки земли с постройками и без них, а также мы производим постройки по заказам.

4. В нашем распоряжении имеется достаточно денежных средств и технических сил, которыми можем Вам помочь на самых выгоднейших условиях.

5. Между прочим, у нас есть информационный отдел, который сообщит Вам все необходимые сведения по вопросам эмиграции, приобретению имущества и прочее, и Вы удостоверитесь, что это делается, заботясь в первую очередь о Вашей пользе.

6. Мы снабжаем колонистов всем необходимым в сельском хозяйстве и покупаем сельскохозяйственные продукты по высшим ценам.

7. Если Вам нужна юридическая помощь Вы должны знать, что в нашем распоряжении имеются первоклассные юридические силы, которые всегда смогут защитить Ваши права и правоту. Разъяснения по жалобам, которые не требуют судебного разбирательства, делаются бесплатно.

Поэтому, во всех случаях, когда Вы собираетесь что-нибудь предпринять, обращайтесь без всякого обязательства с Вашей стороны в наше Бюро за нужными сведениями. Мы всегда готовы Вам помочь словом и делом, и Вы удостоверитесь, что только в Ваших интересах к Нам обращаться.

Immigração e Colonização

адрес; Largo snta. Ephigenia 12 São PAULO

против церкви

для писем: caixa postal 3902